

KOMENTÁŘ

10. 3. 2023

Sklizení zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v roce 2022

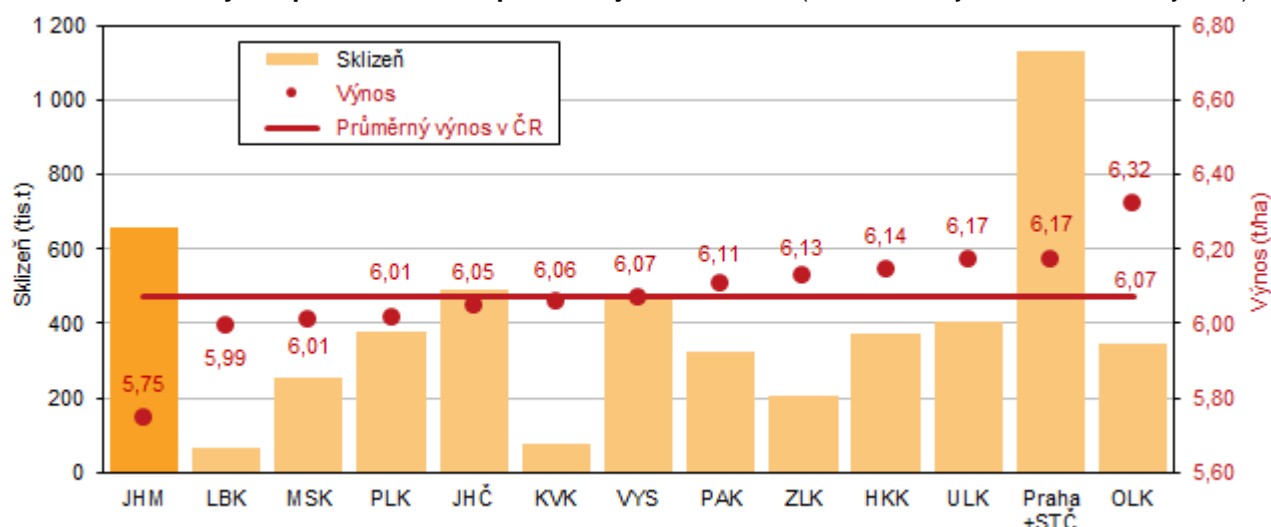
V roce 2022 se v Jihomoravském kraji sklídilo 1 153,2 tis. t obilovin celkem, což je o 12,2 % méně v porovnání s rokem 2021. Z jednotlivých druhů obilovin se v loňském roce proti roku 2021 sklídilo z hektaru více pouze ovesa, u ostatních je zaznamenán propad ve výnosech. V kraji o dvě pětiny propadla sklizeň kukuřice na zrno, přesto je kraj jejím největším producentem a podílí se 42,3 % na celorepublikové sklizni.

Jihomoravský kraj je po Středočeském kraji největším producentem **obilovin celkem** v České republice. Z plochy 194,7 tis. ha, která byla v porovnání s předcházejícím rokem téměř nezměněna, se sklídilo o 12,2 % zrna méně. Výnos z hektaru byl o 13,6 % nižší (5,92 t). V celé republice byl objem sklizně obilovin téměř stejný jako v roce 2021.

Ve struktuře sklizňových ploch s obilovinami v Jihomoravském kraji tvoří největší díl (56,4 %) výměra **pšenice ozimé**, která je v mezikrajském porovnání po Středočeském kraji druhá největší. V roce 2022 se z této plochy při výnosu 5,80 t/ha sklídilo 637,4 tis. t, což je proti roku předchozímu o 9,0 % více, a to především díky pětinovému navýšení osevních ploch. U pšenice jarní byl z pohledu jednotlivých obilovin zaznamenán nejvyšší meziroční procentuální pokles produkce, a to o více než polovinu, na 19,6 tis. tun. Příčinou byla především redukce sklizňových ploch o téměř polovinu a o 7,6 % nižší výnos.

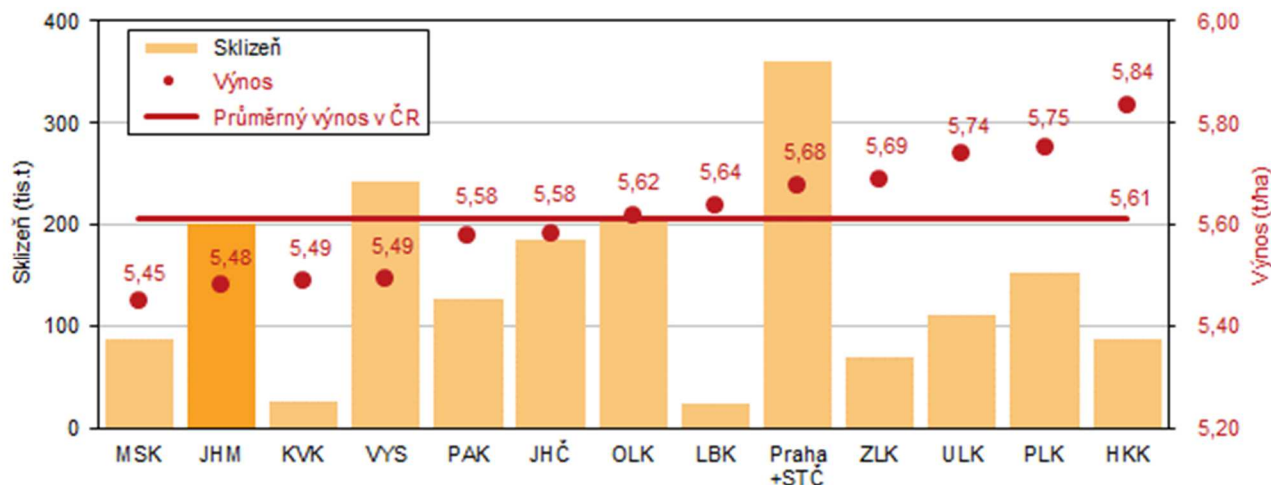
Ječmenem ozimým loni zemědělci oseli meziročně o 19,2 % větší plochu. Při téměř nezměněném výnosu tak sklídili téměř o 12,0 tis. tun (o 18,3 %) více zrna než v roce 2021. **Ječmene jarního** bylo sklizeno o 6,9 % méně než předchozí rok, což bylo především v důsledku úbytku ploch a mírně nižšího výnosu.

Graf 1 Sklizeň a výnos pšenice celkem podle krajů v roce 2022 (řazeno dle výše hektarového výnosu)

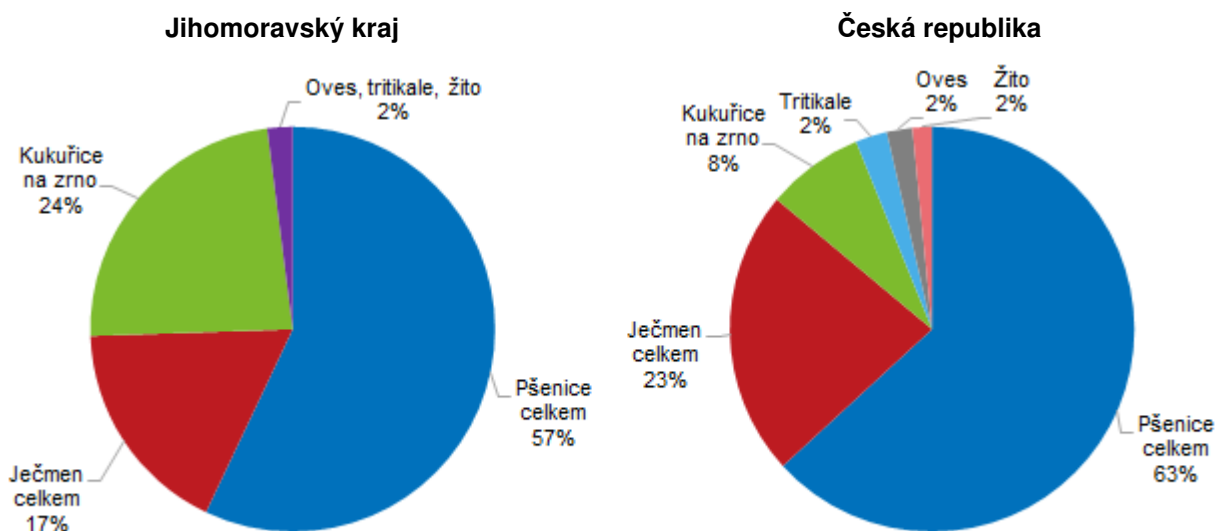
KOMENTÁŘ

Graf 2 Sklizeň a výnos ječmene celkem podle krajů v roce 2022 (řazeno dle výše hektarového výnosu)

Oves pěstovali v roce 2022 jihomoravští zemědělci na podstatně menší ploše než předchozí rok. Navzdory vyššímu výnosu o 8,3 % to vedlo ke značnému poklesu sklizně, a to na 5,0 tis. t, čímž byla skutečnost předchozího roku naplněna pouze z 61,9 %. Sklizeň **tritikale** a **žita** se pohybovala téměř na stejné úrovni jako v minulém období.

Graf 3 Sklizeň obilovin podle druhů v roce 2022

Jihomoravský kraj je stále největším producentem **kukuřice na zrno**. A to i přes skutečnost, že vloni došlo k výrazné redukci sklizňových ploch a čtvrtinovému snížení hektarového výnosu na 7,35 t/ha, který byl mezi kraji nejnižší. Sklizeno tak bylo 270,7 tis. tun zrna, což je o dvě pětiny méně než v roce 2021. I přesto je podíl kraje na celorepublikové sklizni 42,3 %.

KOMENTÁŘ

V Jihomoravském kraji se v roce 2022 sklízely **luskoviny celkem** z menší plochy než v minulém období. I přes vyšší průměrný hektarový výnos však bylo sklizeno 23,4 tis. tun, což je o 3,0 % méně než roce 2021. Navzdory mírnému poklesu ve sklizni je kraj v produkci luskovin v republice na druhém místě, za krajem Středočeským a na celorepublikové sklizni se podílí 18,9 %.

Přestože loni jihomoravští zemědělci zredukovali plochu pro pěstování **brambor ostatních** o 16,9 %, tak se, díky vyšším výnosům, objem sklizně (35,9 tis. t) snížil pouze o necelou desetinu. **Cukrovky technické** bylo sklizeno 217,8 tis. tun, což je o 12,7 % méně než v roce 2021. Na vině bylo především zmenšení osevních ploch a nižší výnos (61,55 t/ha), který je nejnižším mezi kraji. Největším pěstitelem této plodiny je Středočeský kraj.

Tab. 1 Sklizeň zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v roce 2022

Plodina	Plocha		Výnos		Sklizeň		
	celkem (ha)	index 2022/2021	celkem (t/ha)	index 2022/2021	celkem (t)	index 2022/2021	podíl na ČR (%)
Obiloviny celkem	194 671	101,6	5,92	86,4	1 153 205	87,8	14,0
z toho: pšenice ozimá	109 858	120,4	5,80	90,5	637 424	109,0	12,9
pšenice jarní	4 447	50,5	4,41	92,4	19 591	46,6	7,8
ječmen ozimý	12 709	119,2	6,08	99,3	77 300	118,3	10,3
ječmen jarní	23 869	94,7	5,16	98,4	123 243	93,1	10,9
žito ozimé a jarní	2 043	101,8	4,41	98,0	9 014	99,8	7,0
oves	1 469	57,1	3,42	108,3	5 023	61,9	3,0
tritikale	1 996	102,7	4,62	99,5	9 220	102,2	4,4
kukuřice na zrno	36 834	79,4	7,35	74,4	270 697	59,1	42,3
Luskoviny celkem	8 209	93,3	2,85	103,9	23 407	97,0	18,9
Brambory ostatní ¹⁾	1 184	83,1	30,35	108,8	35 937	90,4	6,2
Cukrovka technická	3 539	93,0	61,55	93,8	217 783	87,3	5,4
Řepka	31 169	96,1	3,28	114,8	102 098	110,3	8,8
Kukuřice na zeleno a siláž	18 728	112,7	33,38	85,1	625 081	95,9	8,2
Pícniny na orné půdě celkem - seno	42 910	98,3	8,80	93,5	377 555	91,9	8,2
Trvalé travní porosty - píče v seně	23 718	100,0	2,90	85,3	68 806	85,3	2,2
Vinice plodné	15 263	100,3	5,63	101,5	85 944	101,8	93,7

¹⁾ brambory ostatní zahrnují brambory konzumní a průmyslové

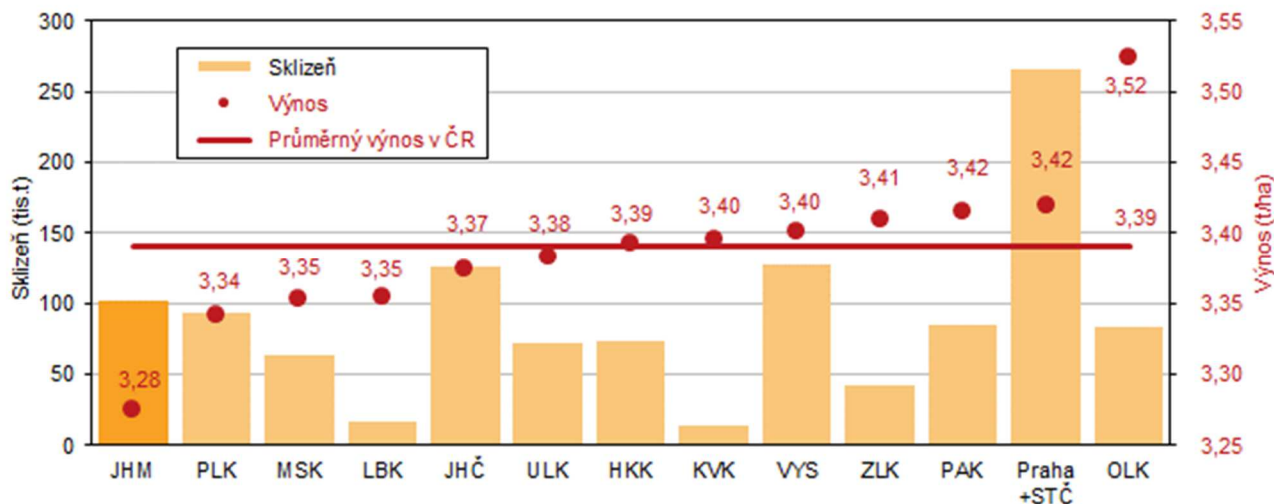
Jihomoravští zemědělci meziročně zredukovali sklizňovou plochu **řepky** o 3,9 % na 31,2 tis. ha. Tato plocha je nejnižší od roku 2009. Výnosy se naopak zvýšily o 14,8 % na 3,28 t/ha, což je i přesto nejnižší hodnota mezi kraji. Objem sklizené řepky se tak v roce 2022 zvýšil o jednu desetinu na 102,1 tis. tun a kraj tak zaujímá v rámci republiky čtvrté místo v produkci této olejnaté plodiny.

V Jihomoravském kraji bylo v roce 2022 sklizeno o 4,1 % méně **kukuřice na zeleno a siláž** a o 8,1 % méně **pícnin na orné půdě celkem v seně**. Pokles byl zaznamenán i ve sklizni **píce v seně**, a to o 14,7 %.

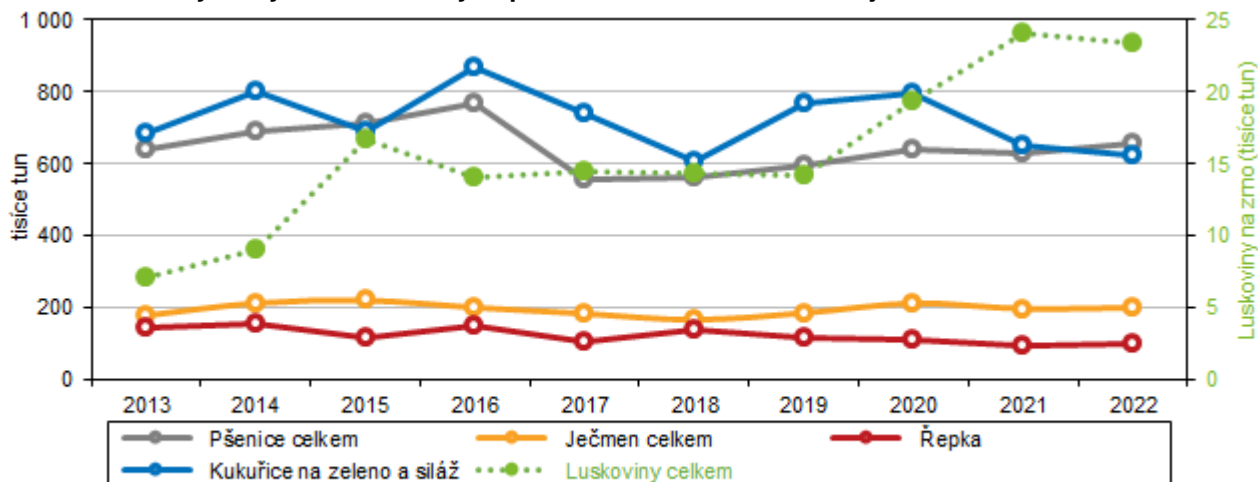
Vzhledem ke klimatickým a geografickým podmínkám je Jihomoravský kraj dominantním regionem v pěstování **révy vinné**. Loni se z plochy 15,3 tis. ha, která představuje 93,0 % republikového celku s touto plodinou, získalo 85,9 tis. t plodů. Z hektaru se loni sklídilo 5,63 t plodů, v roce 2021 to bylo 5,55 t.

KOMENTÁŘ

Graf 4 Sklizeň a výnos řepky podle krajů v roce 2022 (řazeno dle výše hektarového výnosu)

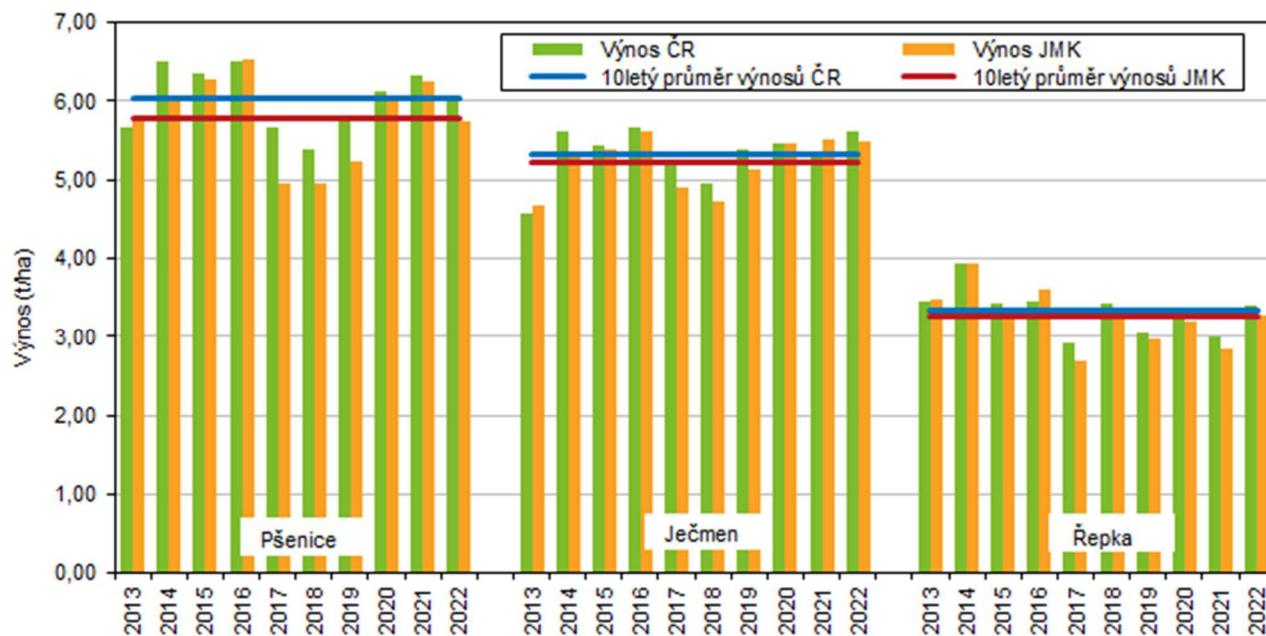
Graf 5 Sklizeň vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v letech 2013 až 2022

Poznámka: Kukuřice na zeleno a siláž - do roku 2016 je sklizeň uvedena v čerstvém stavu (na zeleno), od roku 2017 ve vlhkosti 65%.

KOMENTÁŘ

Graf 6 Hektarové výnosy vybraných plodin v Jihomoravském kraji a České republice v letech 2013 až 2022

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: zuzana.svehlikova@czso.cz
tel.: 542 528 230

Zdroj informací:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2022](#)
[Veřejná databáze ČSÚ - Zemědělství](#)